Aan J. C. Schroder

E Juni 1923

Amice,

Al eenige dagen heb ik je brief op myn tafel liggen zonder dat ik aan beantwoording van welke brieven ook kon denken door allerlei andere bezigheden. Nu zit ik weer voor myn ratelpiano om me door het stapeltje heen te werken.

Je brief heeft me zeker bevestigd wat ik al vermoed, of eigenlyk wat ik zoo nu en dan al gemerkt had, aan kleine indices. Ik ben gister by Holdert geweest en ofschoon hy het geval natuurlyk van zyn standpunt beschouwd en dus verteld, kwam het in hoofdzaak overeen met wat je schreef omtrent je laatste onderhoud met hem. Wat echter niet wegneemt dat ik meen te voelen hoe verschillende uitdrukkingen die door julie over en weer gebruikt zyn, door den hoorder anders zyn opgenomen dan door den spreker bedoeld werd. Van weerskanten was er wantrouwen gewekt en dit interpreteerde in de gesproken woorden een beteekenis die er waarschynlyk heelemaal niet inlag. Kun je je niet indenken dat Holdert toen hy uitriep:"dat moet je aannemen" enz. dit deed in bitterheid en ironie in een gekwetst vriendschapsgevoel met zyn korte brusque manieren waarachter echter meestal een groote hartelykheid verborgen is? O ik vind het zoo jammer.

Maar zeker erken ik, en geloof me zonder eenige schamperheid en veel eerder uit eigen bittere ervaring, dat ieder werker het recht heeft om zyn positie zoo gunstig mogelyk te maken, en dat een werkgever te veel vordert wanneer hy blyvend of voor langen tyd zeer belangryke concessies op grond van bestaande vriendschap wenscht te continueeren. Was dat hier het geval? Jy gelooft zeker van wèl. Ik geloof dat Holdert bereid geweest zou zyn je positie zeer belangryk te verbeteren al zou hy niet zoo ver zyn gegaan als naar ik hoor je verbetering NU is.

De ervaring waarvan ik zooeven sprak is deze: in July 1917 maakte Hearst in NewYork met my een contract voor den geheelen duur van den oorlog en tot een vastgestelde periode na het teekenen van den Vrede, by welk contract my 35.000.Dollar per jaar verzekerd werd, en waarby ik het recht had om in europa te leven en van daar uit myn teekeningen te zenden. Ik werd zelfs verzocht naar het Amerikaansche

front te gaan, Toen ik eenige maanden daarmede bezig was en daar een vy vrywel vorstelyk traktement van by de negentigduizend Gulden per jaar ontving, werd ik door de Polignac, Fransch propaganda agent ook namens Wilson aangezocht om myn contract met Hearst te verbreken, omdat men vond dat myn medewerking aan de Hearstbladen een "standing"gaven die ze niet verdienden. Ik heb toen op eenige vage toezeggingen van Marquis de Polignac myn contract verbroken, in de overtuiging dat dit voor de Geällieerde zaak gewenscht was. Ik heb er zelfs NOOIT EEN DANKBETUIGING IN WOORDEN voor ontvangen. Later heb ik,in perioden dat ik groote moeilykheden om my, trots veel vereenvoudigde levenswyze, finantieel op de been teHouden, dikwyls met bitterheid gedacht aan myn "mmoie geste," aan myn stommen streek beter gezegd. Ik had al uit NewYork aan myn vrouw per brief een mooie auto cadeaux gedaan, die ze:gelukkig genoeg, nooit gekocht heeft. Het is niet het eenige geval dat ik ondervonden heb,. Ik wil dus maar zeggen dat ik volstrekt niet hooghartig over finantieele overwegingen oordeel of zelfs denk, , ordat ik weet hoe de "moreele voldoening" meestal niet voldoende is om huishuur of schoolgeld te betalen.

Maar in het onderhavige geval is toch de positie van Holdet en van de Telegraaf my sympathiek, vooral nu zoovelen onweerstaanbaar door het nieuwe licht worden aangetrokken.

Ik was ook nog even by de Inthovens en we praten natuurlyk nergens anders over. Ik hoop je er nog eens te ontmoeten om by te praten Myn gezondheid is door die korte vacantie werkelyk verbeterd, maar ik hoop op méér dezen zomer(?) Met hartelyke groeten